

„ЭДАЗИ“ ежен. орган восточн. секции
П. К. Р. К. П. и Сев.-Западн.
Бюро П. К. Р. К. П.
В. Р. В. Кест. ja Põhja-Eelne büroo Eesti fetti. häälekaubja.
Ленинград, Фонтанка 27. Аватуд tella 10—7.
Telefonid: ToimetuS — 533-86, trükituba — 171-41.

Edasi

Аннотусте ja tellimiste hinnad

Аннотусте
esimesel lül. 3 r.
viimasel lül. 1 r.
tellimisel 6 r.
t. har. ajut. 20 r.
E. Kirjast. ühik

Теллиmine
Зеллине

Ленинград, Проспект 25 Октября, д. № 1.

№ 30 (2230)

Needel, 6. weebnariil 1925

а №

Ср. подп.

М.

Türgi-Greeka konflikt.

Patriarhi süüdistatakse spioneerimises.

Berlinist, 4. weebr. Türgi saadik Londonis seletas „Daily Express“ sõnumisaatjale, et Türgi walitsusel on ümberlõikamata tõendus, et patriarh tarwitas kurgasti oma õigusi ja ei töötanud ainult kiriku huiwides. Tema andis Greeka ja teiste riikide walitsustele laialt poliitilisi teateid.

Berlinist, 4. weebr. Wselenski patriarh asus Atooni Mäele.

Liitlased ähwardawad Türgi-maad.

Londonist, 4. weebr. Liitlased kawatsewad jaata Türgimaale märgufirja selle kristlaste wastase poliitika pärast. Sarnase poliitika jatkamisel wastawad Pariis ja London. Türgi-maa majandusliku boikotiga. Ühenduses selle märgufirjaga lõpetas Kemal-pašha oma maal ümberõidu ja pööras Angoraasje tagasi.

Sm. Rõkow wanadeft tsaari mõlgadeft Prantjusmaale.

Pariisist, 4. weebr. „Petit Parisienne“ teatab oma erikirjasaatja kõnest jm. Rõkowi.

Sotsialistlik Rõkoguude Wabariitide Liit, ütles jm. Rõkow, ei tunnistata põhimõtteliselt tsaari mõlgasid. Rõkoguude walitus wõib ehk leppida Wenemaa mõla ojalise tajuga Prantjusmaa laenuandjatele ainult sel tingimusel, kui Prantjusmaa annab S. R. W. Liidule tõsijalt taju mitmesuguste kaubanduslikkude kokkulepete näol.

Prantjuse-Rõkoguude Liidu wahelordade küsimuses ütles jm. Rõkow järgmist: Meie ickagi praegu walmistame pinda, kuid jm. Krasini Moskwa sõit wist annab mõimaluse enam täpselt tutvuneda Prantjusmaa kawatjustega.

Seletades neid teadaandeid, leiab „Petit Parisienne“ neid wahje rahuldawateks, sest et ajalehe armamise järele kokkuleppe plaan, mis Rõkowi poolt ette pandud, näeb pääasjalikult S. R. W. Liidu kasu.

Hamburgi ülesastujate protsess.

Berlinist, 4. weebr. Hamburgi ülestõusu 10 päewa tähtsamaks sündmuseks oli profurõõri äratõlemine tunnistaja Felix Neumanni ülekuulamisest, keda süüdistusaktis loetakse wäärtuslikumaks tunnistajaks ja kes pidi olema pääatunnistajaks süüdistuses eelseiswal Leipzigi „Saksamaa tšheka“ protsessis. Neumann pidi oma tunnistusega kinnitama, et Wembele tõi Hamburgi kestkoha kaju ülestõusmise algamises.

Selle järele awaldati üks sala dokument, mille kohta pärast kaebalune Urbani seletas, et jeda „dokumenti“ wõib saada igast raamatukauplusest broschüüre pääl, mis kirjeldab enesest kestkomitee laenuandub juhatusse koosoleku aruande 1924 aasta juhadel.

Kõhtus kantakse ka ette Sinowjewi kirjatöö, mis on pühendatud Hamburgi ülestõusmise aastapäewale. Profurõõr awaldab oletust, et Tellmann waliti kestkomitee juhatusse nende teinete eest, mida tema näitas üles Hamburgi ülestõusu ajal.

Ettemõtjatele kullakoormad, töölisel nullitsale.

Berlinist, 4. weebr. Üleriikline Saksamaa ametiühjuse ühendus awaldas üleskutse wiimase skandaalse paljastuse üle, kus Rühri töösturid said riigilt suuri summasid.

Sotsiaaldemokraatlikud ametiühjused ei mõista hukka tajuandmist töesti kannatanutele Rühri ringkonna töösturitele, kuid nad mõistamad hukka abiandmise wiisi, mis jündis ilma kontrollita ja üliuurtes summad. Samal ajal said passiivsest wastupanekust osawõtnud töölised ja teenijad tühjst toetust.

Üleskutse tähendatakse edasi, et pääle kahjutajude katmise said Rühri töösturid veel abiraha, mis tegi wälja 15 prots. kogu Saksamaa 1924 a. eelarwest. Summad

anti ilma igasuguse kontrollita otsekohe töösturite ühijusele.

Kõllupõrtamistel töölise ja ettemõtjate wahel otjustasid wahelõhtud iga kord asjad wiimaste kasuks, pikendades tööpäewa ja alandades tööpalka, kuna jamal ajal wõolafid töösturite taskutesse suured summad.

Töölised ja teenijad, jatkab üleskutse edasi, awaldawad kõige suuremat pahameelt weel seepärast, et suurem osa nendest lasti lahti ja nende töötingimisi, feda tagasi wõeti, halwendati. Wabriku komiteede liikmeid ja ametiühjuse tegelasi kiusati taga, wistati nullitsale. Rendele ei annud riik ühtegi toetust.

Üleskutse lõpul nõutakse: 1) selle asja parlamendilist järeleuurimist, 2) kannatanute taju andmist.

Saksamaa annab Prantjusmaa wägiwallale alla.

Pariisist, 4. weebr. Saksamaa kaubanduse lepingu tegemise komisjoni esimees Trendelenburg andis Prantjuse kaubanduse ministriks ära wastuse wiimase Prantjuse walituse ettepaneku pääle ajutise kaubalepingu tegemise asjus.

Saksamaa märgufirjas tähendatakse, et ta on nõus läbirääkimisi jatkama Prantjuse ettepanekute alusel. (Selle ettepaneku järele ütleb Prantjusmaa lahti enamsõudustamise õiguse andmisest Saksamaale,

on nõus maksma panema kõige madalamad tollid neljale grupile Saksamaa kaupadest).

Saksamaa märgufirjas oldakse selle poolt, et see „ajutine leping“ oleks maksim kuni 1925 a. detsembrini, kuna pääle selle nõuab Saksamaa omale enamsõudustamise õigust. Ragu teatatakse, olla Prantjuse saatkond Saksamaa ettepanekuga nõus pääle enamsõudustamise õiguse küsimuse.

Chamberlaini seletus.

Londonist, 4. weebr. Inglise wälis-asjade minister Chamberlain efinest huiwtawata kõnega Birminghamis. Tema ütles, et praegune Euroopa seisuford wäljendab end kindlustuses, mille üle on tema otsejale jõudnud mitte kaua aega tagasi wälisriikidega läbirääkimiste kaudu. Wana Euroopa on ära põlenud Euroopa sõjas, aga uus Euroopa ei ole veel jalule seatud. Tema põhjaluseks peab saama meie poolt sarnane alusmüür, mis annaks kõige suuremat rahu ja hädachu wastu kindlustamist.

Mõnekes ajajärkudes, kuni sõja arenemiseni, mängis Ameerika wanas maailmas suurt osa, kuid jeda enam peab pääatöö Euroopa ülesehitamises läbi wiidama eurooplaste poolt ise. Meie leiame toetust wäljastpoolt sel juhtumisel, kui meie ise näitame oma oskust ja usku edusse.

Chamberlain ei anna andeks.

Chamberlain astus kuulujuttude wastu wälja, nagu oleks tema sõit Pariisi ja Rooma ette wõetud eesmärgil ühise poliitilise bloki loomises Rõkoguude Liidu wastu.

Kuid Inglismaa ei unusta wahelõrdu ja lubamist, mis tehtud tsaariaegse Wenemaaga, ega wõi andeks anda grupe isikutele, kes hoiawad walitjuseõimu oma käes, huiwtades ära suurema inimese ajaloo riigi; jellepärast lähed Inglismaa sõbralikule naaberite wahelõrrale ainult sel tingimusel, kui see grupp tunnistab kõiki neid põhimõtteid, mille pääl seisab kogu maailm.

Prantjusmaale on waja kindlustust.

Prantjusmaa wajas kindlustust, et temale ei järgneks pääletungimisi.

Ilma eeltingimisteta.

Londonist, 3. weebr. S. R. W. Liidus käinud Inglise ametiühjuse saatkonna liikmed Purcell ja Bramley sõitsid Amsterdamis (Hollandi). Inglismaa ametiühjuse nimel panid nad ette: Amsterdamis ametiühjuse Internatsionaalile, kufjuda kofku ühine konverents S. R. W. Liidu ametiühjusega. Rad nõuawad konverentsi kofkufutsumist ilma eeltingimisteta.

Nõuab majanduslikku koostöötamist.

Berlinist, 4. weebr. Austria kawatsew nõuda enam lähedast majanduslikku koostöötamist Saksamaaga. Lähemal ajal arutatakse Austria küsimust Rahwaste liidus.

Kommunistide naljastreit Rumeenias.

Wiinist, 4. weebr. Endised kompartei kestkomitee liikmed Dobrodshann ja Panter kuulufasid wälja tühmis naljastreigi. Seitsme päewa pärast jäid nad raskelt haigeks, mispärast Dobrodshann wiidi Bukaresti erawangimajasje ja Panter sõjawäe hospidali.

Milles meie jakslastest halwemad?

Dsloft, 4. weebr. Norras tõusis suur skandaal ühenduses paljastusega, et endine pää- ja rahaminister Berg andis omawolilisel pankrotti jääwale „Kaubanduse pangale“ 20 miljoni krooni. Raha anti ilma parlamendi teadmata. Selles asjas teeb nüüd järeleuurimist riigipäewa rahanduse komisjon. On oodata waielust jesa asjas parlamendis.

Walimised Egiptuses.

Londonist, 4. weebr. Reutersi agentuur teatab, et Egiptuse walimised lähewad rahulikult, kuid Mehallatebiirist jaadud teadetel tungisid elamitud walimisruumidele kallale ja huiwtasid walimiste lehed. Politseil oli wõimata korda jalule seada, millepärast fiseasjade minister otjustas sõjawäge sinna saata.

Hodgesoni sõit Moskwa.

Londonist, 4. weebr. Inglismaa saadik S. R. W. Liidus Hodgeson sõitis läbi Pariisi—Riia Moskwasje.

Миллеранд, Вильгельм Ронс.
и Вегенера, 59.

Millerand, endine Prantjuse president, oli kanges minewitus jotsialistiks, nüüd Prantjuse fassistide päälit.

Ebert lahtub.

Berlinist, 4. weebr. Ajatirjandus teatab president Eberti kawatjustest lahkuda oma ametikohalt.

Ra Ameerikas ei wea suurwärsid.

New-Yorgist, 4. weebr. Suurwärsf Boris Wladimirowitshi ühisriikidesse fisefõit kufjus esile pahempoolsetes ringkondades suure ärewuse, kes algasid hoogtööd ajatirjanduses ja walituse liikmete hulgas.

Kongressi liige La-Gardie pööras kongressi poole pifa kirjaga, milles näitab, et end. suurwärsf Boris „muutub ühisfondlike häätegewuse koormaks“.

La-Gardie tuletab meele, et ühisriikide seadused ei luba maale fisefõita „wälsjamaalasi, kes elada püüawad anneteft“.

La-Gardie juhüib tähelepanu Ameerikas kaswawa monarhüiliku ogitatfiooni pääle ja nõuab „logelejate tsaari“ Boris Wladimirowitshi arreteerimist.

Austria töötatöölised nõuawad omale Rõkogu Liidu tingimisi.

Wiinist, 4. weebr. Töötatöölised koosolekul Wiinis nõuti endi huiwide kaitfeks neid tingimisi, mis walitfawad S. R. W. Liidus. Kommunistid teatafid, et on waja uurida S. R. W. Liidu töötatöölise finknitamist ning Austrias luua jellekõhased seadused wõitlemises tööpüudusega ja töötatöölise perekondade toetamises. Kommunistid panewad ette jaata S. R. W. Liitu komisjoni, kes neid küsimust kohapääl järele uuriks.

Austria töötatöölise ühijuse juhatus, mille eesotfas jotsiaaldemokraadid, wastas kommunistide ettepaneku pääle harilikku wähemlaste promokafioonilise tooniga. Ta wastas, et ta ainult füs on nõus saatkonda saatma, kui nõukogumalifus kufjub ühijuse eftajad ja neile wõimaldab täieliku julgeoleku.

Järjekordne häisupomm.

Brangeli poolt aravitud meie Mustamere laevastiku tagasiandmise küsimus on ootamata rahvusvahelise tähtsuse omandanud. Eriti kiisavad Balkani mustasajalised valitsused, kellel igaljuhul oma arvud on diendada S. N. W. Liiduga, nii valjust kui vähegi võivad, et laevastiku tagasiandmine Nõukogu-Venemaale „ahwardab“ nende olemasolu. Viimased telegrammid kõnelevad juba, et Bulgaaria, Rumeenia ja Jugo-Slaavia on omavahel mingisuguse lepingu teinud, mille sihts olewat võidelda Bizertas olewa laevastiku tagasiandmise vastu S. N. W. Liidule.

Mis liit see võib olla ja misugune on ta poliitiline tähtsus?

Ei tule filmapillugi kahelda, et Brangeli laevastik siin ainult ette lüäne on. Wahford S. N. W. Liidu ja Balkani riikide wahel on weel seni lahendamata. Bulgaaria ja Jugo-Slaavia mustasajalised valitsused seisjavad alataja rahwa ülesastumise hädasohu ees ning hoiavad endid S. N. W. Liidust hooliga eemale, et „punane pütelukas“ neile liiga ei teeks ja neid troonilt minema ei kihutaks.

Mis puutub Rumeeniasse, siis on temal eri põhjus S. N. W. Liidu vastu wihtane olla. Pääle S. N. W. Liidu tunnistamist Jaapani poolt, hakkas Rumeenia tõsiselt kartma Vessjaraabia pärast. Rumeenia saab aru, et tal ifka vähem lootust on Vessjaraabia oma käes pidamiseks, kelle elanikud tema vastu on ning tundi ootavad, kus nad S. N. W. Liiduga ühineda võivad.

Nagu meie juba ajakirjandusest teame, oli Inglise välisministri Chamberlaini hiljuti läbirääkimine Balkani riikide esitajatega. Meie teame ka seda, et Inglise wanamehed juba ammu Balkanitel nõukoguvastast tuge luua tahavad. Pääle läbirääkimisi Chamberlainega jötis Bulgaaria pääminis-

Elukallidus ja palgad Gestic.

Palgad elukalliduse tõusust laugelt maha jäänud.

Kiigi statistika keskuus on avaldanud suurema kogutöö „Elumafsumus“ (mis Gesti keeles elukallidust pidawat tähendama), mis oma andmete poolest küll puudulik, kuid mis siiski waadelda laheb, kuidas palgad Gestic elukalliduse tõusust maha on jäänud.

Andmed puudutavad n. n. riigiteenijaid — raudteelasi, postiteenijaid ja omavalitsuse teenijaid, i. o. teenijate kihti, kes kõige rohkem kindlustatud on. Aluseks on võetud 1914 a. palgad ja palgad on jaotatud kolme gruppi: 1914 a. palk, mis alla 50 rubla oli, 50—100 rublaks ja üle 100 rubla.

Protsentides teewad pärastõjaaegsed palgad wälja, kui aluseks wõtta enne sõjaaegset keskmi palkafid (1914 a.) tulla, wäärtsuse järele ja ajaks jumlituu.

Palgad alla 50 rubla:

	1914	1921	1922	1923	1924
raudtee	100	32,4	68,3	88,2	73,8
post	100	62,6	72,8	91,5	76,6

Palgad alla 50 — 100 rublani:

	1914	1921	1922	1923	1924
raudtee	100	20	41,8	49,5	42,3
post	100	36,6	39,9	49,5	41,4
linnaval.	100	32,9	38,3	59,5	49,8

Palgad üle 100 rubla on olnud keskmielt 41,7 protf. enne sõjaaegsetest

Ülaltoodud arvud näitawad, misugused palgaolud praegu Gesti riigiteenijatel on. Keskmiselt ainult pool sellest, mis nad ksaari ajal said.

Arvud ei puuduta mitte töölisi. Võib olla on seda nimelt tehtud, sest farnased arvud ei oleks Gesti riigile sugugi kiitwad. On ju riigi- ja omavalitsuse teenijate seisuford enam kindlam kui töölistel, kes Gesti tööstuse seisuforra juures alati hõmfe päewa päale peab mõtlema. Kuigi teenija oluford kiita ei ole, on see tööliste kõrwal siiski küdne.

Kuid võib olla on ühes palkade alanamisega alanenud ka elukallidus? Laseme selle päale wastata jamadel andmetel. Nende põhjal oli elukalliduse indeks (kui aluseks wõtta 1914 a. juulikuu indeks 100-na): toitluse alal 109,4, korteri alal 35,3, walgustuse ja kütte alal 87,6, riietuse alal 138, mitmesuguste alal jne., keskmine indeks — 104,2.

Seega on elukallidus enne sõjaaegset kõrgem, palgad aga umbes poole kuni ühe kolmandiku mōrra vähemad.

Arvud kõnelewad kõige selgemalt keelt — ka wäikest Gestic.

ter Zankow Rumeeniasse ja Jugo-Slaawiasse ja püüdis luua nõukoguvastaliskit liitu. Wastolud nende riikide wahel olid sedawõrd suured, et liidust midagi wälja ei tulnud.

Kuidas saadi aga nüüd neist taksitustest üle ja loodi liit?

Selles asi seisabki, et sõnumit liidu moodustamise suhtes ei wõi tõsiselt wõtta. Telegrammis on tähendatud, et kõik kolm riiki tegid üksteisele selleks wastawaid järelandmisi, et nad ühijelt tegutseda wõiksid. Seda teadet wõime wähe uskuda. Kuidas ka Balkani mustasajalised valitsused omawahel kokku leppida ei püüaks, kuidas neid selleks taga ei kihutaks Chamberlain, siiski on wähe uskumise wäärt, et need riigikesed omawahelised sõrumised täiesti kaotawad ning üks-teisele lepitawalt käe sirutawad. Seepärast tuleb seda liidu moodustamise

teadet Balkani ja Inglise imperialistide poolt meil wõtta pro w i p o m i n a.

Balkani riikide taga seisew Chamberlain tahab meid weidi hirmutada.

Suwitaw on siin weel üks asi, nimelt, et Rumeenia oma protesti põhjendab rahwuswaheliste otstuste päale, tähendades, et S. N. W. Liidul ei ole õigus Bizertas olewat laevastikku läbi Türgi wäinade Musta merde tunna. Kui wiletsad aga need Rumeenia katsed on, näitawad Türgi walitsuse ja ta Wenemaa esitaja seletused, et S. N. W. Liidul on täiesti õigus rahu ajal oma laevastikku wäinadest läbi juhtida. Keeld on maksew ainult sõja ajal.

Seega ei ole Balkanite mustasajaliste kiisa millegagi põhjendatud ja waewalt wõiwad nad lootat, et keegi nende kiisa tähele paneb.

Kuigi ka Balkanite kolmikliit tõepoolest teostatud oleks, ei oleks sellel mingisugust poliitilist tähtsust ei S. N. W. Liidu ega Euroopa suhtes. Balkanite mustasajalised wõiwad ju karjuda, kuid see ei taksista weel ei meie Bizertas olewa laevastiku tagasi toomist ega Vessjaraabia nõukogude wabariigiks muutmist. R. T.

Kodanluse maalt.

Rahulolematused Poolas.

Warszawis, 3. weebr. Presidendi korraldusel keelati ära lähenemate katoliiku usu pühade pidamine. Sel puhul sündisid mitmes linnas rahutused. Keeluga pole rahul üheltpoolt kiriklased, teiselt poolt — tööliised, kes töötama peawad neil pühadel. Lõhvis wõtsid rahutused masfiliise iseloomu. Mitmed ettemõtted streigiwad.

„Kardetawad ideed“.

Tokio st, 3. weebr. Ajaleht „Kotumini“ toob teate nõupidamiselt, millest osa wõtsid pääminister Kato, paljud teised ministrid ja Korea kindralkuberner.

Nõupidamisel arutati abinõusid, kuidas wõidelda kardetawate ideede Jaapani isetungimise vastu päale Nõukogu-Jaapani kokkuleppe ratifitseerimist. Vähemal ajal esinetakse parlamendis sellekohase seaduse eelnõuga.

Pääle selle ajutatatse Korea kindralkubeneri kaastegewusel erilised bürood nendes punktides, kust laudu wõiwad sisse tungida S. N. W. Liidust rewolutsioonilised ideed. Punktidesse koondatakse parasjameelset korealased.

Tööliste liidus oli nõupidamine „kardetawate ideede“ seaduse eelnõu kohta, kusjuures otustati protesteerda ministrite ja mõlemi kõrgema ja alamkoja esitajate vastu ning korraldada 5. weebuaril masfiline miiting. Pääle selle laotatatse laiali 150.000 protestilendlehte.

Tuleb panna trustide wõimule piir.

Parisis, 3. weebr. Endine sõjaelne pääminister Cailleux teatas jutujamisel ajalehe „Gure“ kaastööliisega, et püü politiline hädasohi Prantjasmaale oleneb juurel määral suurtööstuse, kaubanduse ja rahanduse organifitsoonide ja ajutuste kaswus, mis mõjub riikliku wõimu päale. On tarwilik panna piir farnasele trustide juurwõimule.

Maatera jurm.

C. Flammarioni oletused maailma lõpust.

Täna waaastane eratõrraline talw Euroopas on põhjust annud paljudele kõnukultustele maatera hukkumiseft. Mõned usuladud on juba endid hakanud ette walmistama „wiimse päewa“ wastu. Liibawi baptistid kuulutafid päewagi ette, millal see „hirmus kohtupäew“ pidi kätte jõudma. See pidi olema 8. weebuar. Mõned kerguslitud müüfid ifegi oma waranduse ära ja walmistafid omale walged riided „taewaife peigmehe“ wastuwõtmiseks. Tallinnas oli umbes samasugune jant, ainult fääl pidi maailma ots warem, 6. weebuaril tulema. Ja nii oli paljudes kohtades.

Kas on siis tõesti midagi eratõrralist oodata ja maatera lõpp lähenemas? Muidugi mitte. Maailma lõppu on see sama wähe lähemale toonud, kui mõne palwewenna taewapoolse ohlamiseft „wiimast kohtupäewa“ lähendamad. Igatahes on aga nüüd eratõrraline kiihamuutis inimestes suuremat huwi aratanud loodusliffude nähtuste ja keerdülesannete wastu.

Teadlased on seda küsimust mitmed korrad ja moel seletada püüdnud. Altpool toome Prantjuse kuulsa täheteadlase C. Flammarioni seletuse maatera hukkumise wõimalustest, mis praegusaja teaduse seisufohalt on kirjutatud.

Ilmakeha hukkumine ilmaruumis.

23. weebuaril 1901 a. olime meie tunnustajateks kohtu wale sündmusel ilmaruumis.

Ilmaruumis oli tulekahju, milles hukkus üks, üks ehk mitu planeeti kõigi nende pääl asuwate olemustega. Sama wähe, kui see sündmus tähelepanu aratats meie maatera, ei wääriks ka meie maatera hukkumine mitte suuremat tähelepanu teiste tähtede olemuste juures.

23. weebuaril 1901 aastal nägime Perseuse tähefogus hiigla tulekahju. Selles tähefogus tellis täiesti ootamatalt esimehe suurse täht, sest pildistufed, mis tehtud mõni päew enne keda Perseuseft, ei näidanud midagi farnast. Täpsete arwustuste järgi pidi uus täht olema wiistuhat korda heledam ja tuumem meie päikest!

Tähe pimestaw walgus oli üürile. Juba 2. märtsil jamal aastal kuulus uus täht teise juurse tähte hulla. 6. märtsil — kolmanda juurse tähte hulla, 13. märtsil — neljanda juurse tähte hulla ja 22. märtsil ei wõinud tähte enam palja filmaga näha. Tähe heledus wähenes ja ta muutus aeglaselt uduguts, wõrdudes walguie poolest kümnenda juurse tähtedele.

Mis siis sündis taewalaotuses?

Kõige päält tähendan, et sündmus, mida alles 23. weebuaril nägime, leidis aset palju warem. Nagu meie laugel wiibides kuuleme püüjapautu märtsa hiljem, kui see tegelikult kolab, nii näeme ka walgujefiit hiljatsjäämisega. Walgujefiired lendawad sekundis 300.000 fim. Seega jõuawad nad meile päikeselt 8 minutiga. Jupiterilt 35 minutiga, Neptunilt 4 tunniga, kuid Perseuseft alles 300 aasta pärast.

Tulekahjud ilmaruumis tekiwad mitmesugustel põhjustel. Wõtame näiteks meie maatera.

Meie lendame ilmaruumis hiigla kiirusega, 106.700 kilomeetrit tunnis. Sarnane on meie liikumine päikese ümber. Kuid päikene wiib meid testfuguse kiirusega kaaja Hertuleft tähefogus poole. Udiselt meie plaaneedi päale awaldawad mõju rohkem kui 12 mitmesugust liikumist.

Sarnase seisuforra juures on wõimalik kokkupuumine mõne teise ilmakehaga, ja arwatawasti tellis tulekahju Perseuse tähefogus ka taewakehade kokkupõrke tagajärjel.

Kui tats taewakeha, millel ei ole oma walguft ja pimedad on nagu maateragi, ja mis lendawad kiirusega, mis ulatab üle 100.000 kilomeetri tunnis, kokku põrkufid, siis muudats kokkupõrge nende liikumisehoo sojusjeks ja sünnitaks seega uue päikese farnase teha kõrges temperatuuriga ja farnase walgujega, mis wõiks paista miljonid aastad.

Kuid taewakehade mehaanika seaduste järele on niisugune kokkupõrge w a h e u s u t a w. Mis puutub ofalistesje kokkupuumistesses, siis wõiwad need ette tulla pärast suure taewakehade hulga juures, ijaaranis kui meelde tulebada pifitefi maailmu, mille jäänusteks on nii nimetatud bolliidid.

Uurides kokkupõrget Perseuse tähefogus, leidsid teadusjemehed tähe juures leegitjewa wefinifu tunnuseid, selle päale waatamata, et täht oma wärmu muutis: esitaks oli ta walge, siis kollane, siis punane ja lõpuks kahwatu-lilla. Samuti pandi fääl tähele uftmatuid muudatusi, mida ei tunta meie maatera tulepurstamistel ega meie keemia-seadustes.

Meie olime sellega hiiga hukkumise tun-

nistajad, mis sünnitas pärastid purstamist. Need purstamised ulatafid mõne minuti jooksul üle 200.000 kilomeetrilise kõrguse. Selle järele langesid leegitjewa hiiglateeled tulewihmana tähe pinnale tagasi.

Kõige tõenäolisemaks hukkumise põhjusteks wõis olla kokkupõrge hulga wäikeste üksteise lähedal seiswate taewakehadega wõigaasfarnase udugoga. Kaugel taewaruumis wõis liituda mõni päike, farnane meie päikesele, kuid kaugel maa tagant nägematu, umbritsetud rea planeetidega, millel elafid inimesed. See päike ja planeetid muutufid kokkupõrkel wiistuhat korda heledamaks ja tuumemaks.

Sellest ajast päale, kui inimesed uuriwad taewakehi, on tähele pandud üle 25 maailma hukkumise, nagu see sündis siin kirjeldatud juhtumisel Perseuse tähefogus. Peab meelles pidama, et kui meil kõnelatse „maailma lõpust“, siis kujutatatse selle all ette ifka meie maatera lõppu, kuid meie planeet on otjata arwu teiste keskel ainult üks wäike täpene.

Snimeft waritfjed fogu tema eluag hulk hädasohufid — haigufed, õnnetufed, sõjad jne. Kas jõuab aga inimene terwena oma loomuliku lõpuni? Kuigi tema seda jõuab, siiski peab tema surema. Snimeft loomulif eluiga oleks umbes 100 aastat. Kuid praegu ühistonnas walitjewa elutingimiste tõttu, mis wastu käiwad looduse seadustele, elawad inimesed harilikult pooleni sellest ajast.

Meie maateraga on samasugune lugu. Jõuab tema oma loomuliku wanaduseft, ka teda waritfjewa kõifjugu hädasohud ja õnnetufed, sest ka ilmaruumis ei walitje täieline furd. (Järgneb).

Raavärisemine Inglismaal.

Londonist, 3. veebr. Paljudes kohades Inglismaa lõuna-lääne osades tunnus lergeid maalauleid tõukeid. Rahvas on juures rahutuses. Raavärisemise läbi hukkaajamute armu üle teateid ei ole.

Rumeenia sõjaplaanid.

Wiinist, 3. veebr. Alustati läbirääkimisi Rumeenia sõjamineistri ja Tšehoslovvaakia Sõjafödra sõjariistade tehaste juhatustega Rumeeniasse suure tehase ehitamiseks, mis valmistaks suurtükiväele ja padrunite.

Rumeenia annab 60% kapitali sisseadmisest ja töö tooresaineid, ülejäänud 40% masinaid ja tehnilisi tööliki annab Sõjafödra tehase.

Mõisnikud Kominterni waenlased.

Warsawist, 3. veebr. Lähematel päevadel peetakse ära diplomaatiliste Poola Bularesti, Belgradi, Sofia ja Konstantinoopoli esitajate istang, kes erakorraliselt sõidavad selleks eesmärgiks Warsawi. Ragu ajalehed teatavad, on nende sõidu eesmärgiks kõigi nende riikide tegewuse toondamine mõitlusse Kominterni vastu.

Meeleawaldused fassistide vastu.

Parisist, 3. veebr. Mitmes kohas Prantusmaal peetakse fassistide wastaseid meeleawaldusi tööliste poolt.

Saint-Bries ühenduses kindral Costelneau kohaleõiduga peeti meeleawaldust, millest osa mõitis üle 8.000 inimeje. Rumelejad nõudsid süüdlaste kohtu kätte andmist, kes promokaatoriliselt jreikivate tööliste päale Doirenis tungisid (selle päale tungimise organiseerimises süüdistatakse Millerandi, kindral Costelneau ja Zettergesse saadikut) ja fassistliku liidu laiali-jaatmist.

Reformistlikud ametühisused ja sotsialistlikud parteid ütlesid ära oiamõitust fassismi vastu mõitlemise kohalikkudest komiteedest, kuid olid junnitud masši päalejurmisel tunnistama endi poolehoidjaid, kes meeleawaldusest osa mõisid.

Samafugune meeleawaldus oli Rubris ühenduses Millerandi finnaõiduga. Meeleawaldusest ojarõõjad tühanded töölistel tormiliselt kõnega esinemat kommuunisti Reneau-Ranat. Sotsialistid loobusid meeleawaldusest ojarõõmiste.

Nõufogude maalt.

Miljon nahtu.

Kaasajundikaat (wabrikute ühendus) walmistas 1924 a. oktoobrist kuni 1925 a. 1. jaan. 1 miljon nahtu.

Kuni 1925 a. 1. okt. ostetaks üldje 2 miljoni 200 tuhat nahtu.

Juuremaksu maksmine talupoegadele.

Käesolewal ajal alati juuremaksu maksmist talupoegadele nende kaupade eest, mis neilt ostisid põllumajanduslikud ühised.

Jinade kesskoht andis jels otstarbeks 19 kooperatiwsetele ühijustele üle 78 tuhande rubla. Jaotamise alla tulewad ka 1923 ja 1924 a. müüdnud linast jaadud ülejäägid.

Mõiteffkoht otustas juure maksu mõid mülijatele talupoegadele kuni 300 tuhat rubla.

Kollektiivsete majapidamiste kongress.

Kohtadel tehtaks suurt ettevalmistust: tööd üldliidulises põllumajanduse kommuunade ja artellide kongressiks. Lõppefid kubermangu ja raioonilised nõupidamised Lõuna-Jdas, Brjanski, Penja, Altai ja teistes kubermangudes. Neil nõupidamistel waliti saadikuid üldliidulisele nõupidamisele.

Katsepõllud.

Uljanoelased awawad kewade algul katsepõllud (2-desjatiinilise) põllumajanduse wäetuse kasutamiseks, niisama ka näitepõllu (sõjaväefooli turjantide juhatusel) lõheanete kasutamiseks kändude wäljajuurimiseks ja metsa mahalaistamiseks.

Wiinamarja istanduste arstimine. „Dobrohim“ komandeerib Odesast kalga Pridnestrowja wiinamarjade istanduste arstimiseks seene haigustest.

Jaroslawi kubermangu kreisi agronomiliste jõududega organiseeritakse talupoegadele loenguid ja jutujamisi üldise põllumajanduse teemialle ja teemial kaitsest.

Nõufogude kiwifüsi kõige parem.

Kuni wiimase ajani wäljamaa laewad, kes sõitsid Odesasse ja teistes Mustamere sadamatesse, warustasid end sõega Konstantinoopolis. Müüd aga, tähepanes, et nõufogude kiwifüsi on parem omanduse ja ka odawuse puolest, murestewad wäljamaa kaptenid sütt Odesas ja Noworossiiskis.

Rong neli päewa lumes.

Batumist teatatakse, Tšwibulski harurautteel seisab neljandat päewa lumes reisirajate rong. Pääsima jaadeti abimeedur. Kuid uuemaid teateid ei ole. Weduri otimiseks jaadeti 7 töölist, kes seni kadunud. Arwatatakse, et reisirajaterongi päale langefid hundid.

Tšhiatursti raioonis suure lume tõttu on katkestatud koolitöö. UMBERWALIMISTE HOOGTÖÖ LÜKATI EDASI. Telegrammide edasikandmine on raskestatud.

Batumis on jüllapakkune kord lund. Wanad inimejed ei mäleta jarnafeid talwi olnud 1876 a. päale. Kardetakse, et kiire jula tõttu linna uputab wesi. Moodsustati jellekohane komisjon katastroofi arahoidmiseks.

Tuldpurtstawa mägi tegewuses.

Batumist jaadud teadete järele on Adsharistanis, Tšhaltinski wallas, Gulinski kreisis, 2. veebr. kell 5 päewal tuldpurtstawa mägi tegewusesse asunud. Purtstamise jõe läbi lendosid üles puud, kiwid, mullapangad. Rahjud ja ohwrid on alles kottuwõtmata. 4. veebr. lõpetas mägi oma tegewuse. Enne purtskamist, 1. veebr. õõjel kell 3, tunti Batumis kerget maavärisemist.

7 uut puuwillatehast.

Turtmeenia puuwilla komitee paneb tööle käesolewal aastal 7 uut puuwillatehast. Eäinud aastal töötasid Turtmeenias kõigest 5 tehast, mis walmistasid 1.971.000 puuda puuwilla ehk 122 protj. ülesandest.

Zeine rauasulatamise ahi.

Ulurali oblasti rahwamajanduse nõufogu lubas Simski määringtonna walitsusele 1. märtsist tööle panna teist rauasulatamise ahiu.

Taulejõn kasutamise.

Simferopolis leidis insener Bagratow üles uuetüübilise suurejõulise tuulega liikumapaneja mootori, mida tarwitada mõib mitmesugustes tööstusharudes.

Tööliste ülesleidus.

Kriewist teatatakse, et raudteetööline Gwobkimow leidis abinõu, millega mõib raiuda jääd raudteedelt. Ülesleidus on lihtne ning mõib külgetunnituid jaada iga wõdurile.

Nõufogude walimised Moldawaanis.

Moldawaanis alannud küla nõufogude walimised wiitaks mahajäänud moldawaanide külabes läbi juure elawusega. Jsegi kõige mahajäänumates nurfades ilmusid walimistele 90 protj. walijaid.

Moldawaani naisterahwad, kes kunagi pole walimistest osa wõtnud, ilmusid nüüd walimistele ja wõtawad sellest elawalt osa.

Kõigist walitup küla nõufogude liitmetest on pool moldawaanid.

Tšhebi-Slowaakia emigrantide tagasitulek.

Chmerinfast jõitis läbi 155 inimeseline Tšhebi-Slowaakia emigrantide grupp Wladikaulaasiasse. Emigrantidel on kaajas igasuguseid suurepäralisi põllumajanduse tööriistu. Chmerino raudtee jaamas korraldasid raudtee töölistel emigrantidele piduliku wastuwõtte. Emigrandid näitasid oma kõnede, et nemad pakuwad kogu oma jõu selleks, et eestujuliku põllu tööjõu kasutamisel abiks olla maailma esimehe waba töörahwa riigi arenemisele ja kindlustamisele.

Kõrgem põllumajanduse kool.

Tšariitšoni kubermangu täidesaatwa komitee juure on moodustatud komitee, kelle ülesanne on eelnõu wäljatõdamine kõrgema põllumajanduse kooli awamiseks Tšariitšonis.

Ujuv muuseum küla.

Odesja kubermangu poliit-hariduslik ofakond organiseerib ujuma muuseumi küla lade tarwis, mis asuwad Odesjshino jõe kallastel. Muuseumil on maailma teaduse ja sanitaar ofakonnad.

Koolitõpetajaid maksuta mobiliseerida ei tohi.

Ülewenemaalise kessitõdesaatwa komitee prefidiurn kinnitas ja saatis kohtadele margufirja, milles otustawalt keelab ära koolitõpetajate mobiliseerimise maksuta teenisteks otstarbeks, millel puudub otsekohene ühendus koolitõpetaja kohustustega.

Rahwamajandus.

Riderowski ettemõtte kordaseadmine.

„Glawmetalli“ nõudmised tina järele käesolewal aastal on 1.200.000 puuda, tšingi järele — 600.000 puuda.

Uheks kõige suuremaks tina ja tšingi asupaitabeks on Altai-Riderowski maakoht, mille tagawarat loetakse 12 miljoni pd. tina, 22 miljoni pd. tšinki, 1 miljon pd. wäste, 3500 pd. kulda ja 20.000 pd. hõbedat.

„Glawmetalli“ poolt ettenähtud plaanis on esiteks Riderowski maakohta arendamiseks jelle warustamine, teiseks esialgses walmistujeks: tina 150.000 puuda, tšinki 250.000 pd., kulda 50 pd. ja hõbedat 200 puuda.

Põhitapitaal Altai-Riderowski ettemõtte jaluleseadmiseks on 5 miljoni rubla.

Elektritõustuse saawutused.

Minewa aasta jookkul tegi meie elektritõustus häid edusamme, tema walmistus arenes 65 protj. ennesõjaaegsest. Elektri lambikesi on wälja töötatud 7,34 miljoni tükki 12,8 miljoni asemel, mis walmistati enne sõda.

Wälislaubandus.

Soola wäljawedu.

S. N. W. Liidu soolawalmistuse wõimalused ulatawad tuntawalt üle siemise turu tarwidusest. Walmistuse programm on arwestatud 79 miljoni puuda päale 120 miljoni puuda asenel ennesõjaaegsest. Soolajundikaat weab soola wälja Leedu ja Gestiimaale. Kawatsetakse niisama wäljawedu lähemasse Jdasse ja Soomemaale.

Metsa wäljawedu Ameerikasse.

Meie metsa wäljawedamise organisatsioonid said Ameerikast ettepaneku, wõtta

enese päale Ameerika raudteede tarwis muresteda 3 miljoni raudtee liiprit.

See on esimene juhtumine 1914 a. päale, mil Ameerika Wenemaa poole pöörab metjamaterjaali saamiseks. Kuni sõjani kasutas Ameerika harwa meie metja.

Kooperatsioon.

Suwitaw katse.

Põllumajanduse ühijuse andmete järele tehtakse praegusel ajal Kubanski raioonis huwitawat katset talupoegade majapidamise kollektiiviseerimiseks. Kohalised talupojad organiseeriwad omal algatusel põllumajanduse ühijuste juure kooperatiwset põlluharimise majapidamist.

Earnase majapidamise osawõtjate hulka wõiwad kuuluda kõik põllumajanduse ühijuse liitmed, ei tule aga milgil tingimisel kõrwale heita oma isiklik majapidamist.

Maa päale, mis kollektiivset haritud, kütatakse enam wäärtuslikumad ja ühetasolised kultuurseemned — nisu, päewaroosi-seemned jne.

Sel teel omab talupoeg kogemusi kollektiivse majapidamise sisseseadmisest, loobumata oma majapidamisest.

Reemialine kaitse.

„Dobrohim“ külas.

Siin n a t a w ä e t a m i n e .

Permi „Dobrohim“ ringkonna nõufogu annab 3000 puuda superfosfaati hinnata wäljajagamiseks Permi ringkonna talupoegade kesse.

Wõitlus põlluhirtega.

Permi kub. Kurganski piirkonnas organiseeritakse kewade algul mõitlusfalk rohkest figinewate põlluhirte vastu.

Wõitlus tipphiirtega.

Saraatowi kubermangus on ligikaudu 9.000.000 desjatiini tipphiirte all. Kesskoht kawatseb anda nende vastu mõitlemiseks 5000 puuda wäärtuslikumad ja 2000 pd. floori, kuid jeda on weel wähe, sest kanatada saanud maapinna suurus on suurem kui enne sõda.

„Dobrohim“ paneb kiire korras käima tehase floori walmistamiseks, rõõwitute vastu mõitlemise otstarbeks.

Gestlased S. N. W. Liidus.

Kultuur-hariduslik töö Gesti asundustes.

Haridusefekt „ei tohi“ usku arwustada.

(Koschi walla Gesti asundustest.)

18. jaan. j. a. pidas kult.-har. felt „Wabudus“ oma üldkoosolekut. Liikmeid oli wähefel arwul kottu kogunud.

Päewakorras oli: eestseisuse aruanne 1924 a. tegewusest, uue eestseisuse walimine 1925 a. päale ja jookswad asjad.

Aruandjana esineb kirjatõimetaja D. Grna, millest selgub, et feltil on 72 liiget. On toime pandud 8 maksulist ja 1 maksuta piduõhtu.

Ettekantud on 12 näitemängu j. w. Sisse-tulek 32 puuda nisu ja 30 rubla raha. Wälja läinud kõik nisu ja 25 rubl. Kasjas 5 rubla.

Dma aruandes toonitab muu seas im. G., et mõned feltliikmed on oma otsekohesest tegewusest kõrwale kaldudes puutunud usku, mis suurt pahameelt sünnitanud wanades usklikkudes. Soowitab uuel eestseisusel sarnast nähtust mitte lubada. Seltli fiht ja tegewus olgu puht hariduslik.

Häälteenamusega walitakse uude eestseisuse järgmised feltliikmed: Gimeheks D. Grna, abiks S. Wisnap, kirjatõimetaja R. Suits, kasjahoijaks A. Waal, warandusehoijaks D. Peteriell ja pidutoimekonna juhiks (ilma toimekonnata!) fl. S. Tamm. Rewisjoni-komisjoni: sm. R. Kommušar ja fl. M. Peterjon ja A. Suits. Rand.: fl. S. Warblane, L. Saar ja S. Wasfil.

Jookswate asjade all arwustab felti kirjatõimetaja im. G. Wätjon aruannet ja tähendab, et feltil ei maksja küll tormi jooksta usklikkude päale, kuid tähele pannes wiimaste narritempusi (suwel wihma palumine

jurnuail ühes mustronga Allafega ja 7-a. rew. mälestuspäewa pühitsemisele istepinkide keelamine) ja kaubne kui ka otsekohene takistus noorjoo arenemises — peaks felti, kui teaduse kühwaja kõige päalt noorte waimlise murgituse vastu wälja astuma. Soowitab uuel eestseisusel seinalehte wälja anda ja rohlem rõkku panna kõne- ja waieluskoosolekute organiseerimisele, kus oleksid aineteks: poliitkirjandus, kooperatsioon, elektrofikatsioon, agronomia, arstiteadus ja usk. Wiimase punkti üle tõuseb esimehe ja kirjatõimetaja wahel kaunis äge waielus, mis jellega lõpeb, et koosoleku rõhum enamus tunnistab esimehe platwormi, j. o. usklikkude tundeid ja nende kanfi — kirikut — mitte puutuda, — õigeks.

Rõudes diglast kohtumist, palun siin „Gesti“ toimetust nimetatud lahkumõtte üle oma erapooletut arwamist awalda.

Kirjatõimetaja G. Wätjon.

Meil on päris wõõras kuulda, et üks hariduseorganisatsioon Nõufogude Wabariigis eitas usuwastast kibutustööd ja asub usu ja kiriku „puutumatu“ seljukohtal.

Muidugi, siin wägiwallaga ehk käskimise ja jundimisega midagi teha on otstarbeku. Arkamad asunikud peawad jatkama järjekindlalt ja püsiwalt oma usuwastast kibutustööd edasi, kuni Koschi asunikud ei tõuse omas arusaamises teiste ärksamate asunduste tajapinnale.

Selles asjas awaldame wastawa kirjatõiki. Toimetuse.

Suwitaw külastäit.

Wastastikused külastäitugud wirgutawad ja ühtlustawad tööd.

(Struugi-Krasnaja, Luuga maak., Leningradi kub.)

Pühapäeval, 18. jaanuaril, korraldasi Majakowo Cesti ajunduse (Pihwa kr. ja kub.) näitering ja pühapäevade koor Struugi-Krasnaja alewi rahwamajas wäljajõudu pidu. Pääle pajunatoori palade olid programmis „Ehjumala ohwrid“, näidend 3 waatuses, ja „Dnestrpuwectso cocabatano“, nali 1 waatuses.

Mainitud päeval arutas samas rahwamajas Leningradi kub. kohtu wäljajõudu jessia Sablonitja külawanema sm. Dmitri-jewi tapmise asja, mis kestis kella 9 õhtuni. Suwitaw kohtuprotseß oli awarad rahwamaja ruumid rahwast tungil täis tõmbunud, olgugi, et siise lasti ainult pääse-tähtsena.

Majakowlastes wõisid oma külastäitugupidu algada kell 10 õhtul.

Rahwas, kes üle 10 tunni enamaasti püsti oli seisnud, ei juutnud pidule jääda ja pidu algul oli faalis waemalt paar tosinat inimeist, milline arw lõpul umbes poole sajani tõusis. Ettekannete juhtes olgu öeldud, et pühapäevade koor, wõrreldes 1924 a. suwe laulupidu puhuliste ettekannetega, jõudjasti

edenenud on, kuigi puhtus ja taktikindlus palju weel soowida jätawad, mida ka suu-rekt wanade manguuristade arwesse tuleb panna. Oligi see külastäit korraldatud uute pajunate soetamise juhtes. Näitemängusid oleks pidanud külastäituguhu tühjemalt ette walmistama, siis poleks tepe suuldori-kast piduliste tähelepanu nii suurelt omanud. Siiski wäljendusid kenade kujudena „Eh-jumala ohwrid“ peremehena sm. Pifoff ja perenaisena õpet. j. Baumann, kes oma energilise tähelepanuga allatawat mõnu jaa-wutafid.

Külastäitina pakkusid majakowlastes meile ka „tantju“ — tantju sm. Lenini leinapäe-wil — kurwal kohtupäewal! Kuid struugi-lased ei juutnud hüpata, nõnda ei toonud tants (olud era piletid) 15-rublalisele siise-tulekule kopikawõrdki liisa.

Mainitud külastäit jättis järele mõnusa mulje, mille eest majakowlastele selfimehe-lik aitäh!

Rohkem jarnaseid külastäite maa asun-duste wahel — need wirgutawad ja ühtlus-tawad meie tööd. Struugilane.

Kas astume eimesed sammud?

(Smolniku asundus, Dudowa kr., Leningradi kub.)

Seni puudub meil täiesti igasugune töö wäliskooli hariduse alal. Puuduvad ringid, iest ei ole wastawaid juhatajaid. Aga siiski on lähemas tulewikus loota, et laulu- ja näitering uuesti ellu kutsutakse, mis meil

aastat faks õige agaralt töötaks. On sa-muti lootust, et warsti organiseeritakse „aja-lehe sõprade ring“ ja ka loodusteaduse ring. Selleks hääb edu!

Suletark.

Wana, isa-isade wiisil põllu-harimine tuleb kõrwale heita.

Põllutöö lonkab.

(Cesti asundus Abdresjaf, Mesagutowi kr., Wajchkiirias).

Põllutöö on meie asunduses pää siise-tuleku hallikaks.

Kuid seepääl waatamata on põllutöö-sus meil wiletsal järjel ja põld ei anna mitte nii hääb saati, nagu ta andma peaks.

Seda wõib oletada jellest, et meie asu-nikud ei ole weel kolmepõllu süsteemigi siise seadnud ning haritud põldu ilma mingi korra ja kawata.

Ka põllul on omad seadused olemas.

Asunikud, tõiste oma põllutööstus tea-duslikule alusele ja töötage nagu põld seda nõuab, j. o. nagu töötawad kõige maailma haritud rahwad. Põllumees.

Toimetuse järelmärkus. Wõib olla wõtab mõni asunduse ärtsamatelt põllu-meestest ehk ka wäljaspoolt „Põllumehe“ poolt ülestõstetud küsimuse kohta sõna. Egas siis abdrasjafased, seepääl waata-mata, et nad asuwad fufagil lurali mä-gedes, ei wõi põllutööstuses teistes maha jääda, sest põllutööstuse tõstmine on ju nende eneste fufuts.

Seisuford meie asunduses.

(Tshernuschka asundus, Ulianowi kub.).

Rohkem rõhku haridustööle.

Asundus tekkis 1910—11 a. põllupanga maade pääl. Reid oli siis 70 perekonna

ümber. Wäljakaldufud, Cestisse opteer-i-mine ning wiljarikkamatesse maadesse sõit-mine wähenas asunikute arwu. Nüüd on siin weel 6 peret. Mitmed jõi-fid Cestist tagasi, kahtsejedes oma etteawa-tamatu samm.

Haridustöö on maha jäänud. Kooli-maja on remonteerimata. Lapsed istuwad kodus, ainult mõned ühtfud käiwad Wene koolis, kus papi õde tunde annab. Kooli-õpetaja ei ole wastaw. Koolis ei peetud ifegi otkobrirewolutsiooni mälestuspäewa. Asunikud eestlased, niifasti ka teised — wäikewenelased ja wenelased ei arwa hääks kooli jaoks fõrmegi liigutaba.

Wilja aparduse tagajärjel on asunikud raskest majanduslikust seisustorras. Kuid waatamata igasuguste rasfuste, puuduste ja wäärnähfuste pääl on asunikute meeleolu hää, waatawad julgelt tulewikku. Jõudu fõigile. W a.

Kas kirjasaatja magab?

(Petrowo asundus, Romgorobi kub.).

Et meilt midagi ei ole „Edasi“ weer-gudele kirjutatud, siis waliti üldkoosolekul kirjasaatjaks „N“. Et aga „Edas“ ei ole weel ühtegi fõnumit meilt ka nüüd ilmunud, see tähendab, et meie kirjasaatja magab.

Nagu „kurjad keeled“ kõnelewad olla meie kirjasaatjal wäga palju tegemist (mitme teise eestjäl) samogonniga, ei jää-wat põrmugi aega ife fõnumite kirjuta-miseks.

Loodame, et see fõit on „kurjade keelte“ wäljamõeldus ja meie leiame warstigi „Edasi“ weergubel fõnumeid meie asunduse kohta. Oma poiss.

Dotame fõnumeid.

Toim.

Lähemal ajal ilmus eriraamatuna

G. Sinowjew

„Proletaarne rewolutsioon ja kooliõpetajaskond“

Kõne üldliidulisel kooliõpetajate kongressil.

Leningradi teated.

Uus wabrik.

Kubermangu täidesaatwa komitee otfufe põhjal haitab lähemal ajal uuesti käima käünla ja seefiteemise tehase (endine Rewski färiini wabrik). See annab raswa-trustile wõimaluse teostada ettemääratud programmi. Üldse walmistatakse 1924—25 aasta jooksul tehases ligi tuhat pd. seepi.

Jalanõude tööstus.

Jaauarikuul lastis „Storohobi“ wab-rik wälja 234 tuhat paari jaapaid minewa aasta 212 tuhande paari wastu. Jaauari-kuul käimapanud „Bobeda“ wabrik wal-mistas 15 tuhat paari jaapaid. Weebru-ariil seijab eel mõlemite wabrikute edas-pidise walmistuse laiendamise.

1. märtsil pannaif nahatrusti poolt käima endine „Stoljariowi“ wabrik. Wab-rikus on kawatsetud walmistada kuni 350 paari päewas. Wabrikus töötab wabriku õpilaste kool.

Ühiskondlikkude tööde laiendamine.

Uuesti laiendatakse tööd waremete ja majade puhastamifets, mis ühiskondlikult kardetawad.

Tulewal nädalal töstetatakse töötatõliste arwu, kes töötawad sel alal, kuni 1500 inimeseni ja weebuariatkuu keftpaigas kuni 3000 inimeseni.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Klassiwõitlus nr. 49, jaauar 1925. Kommunistlike Internatsionaali Cesti seft-fiooni wäljaanne. Wastutaw toimetaja S. Pöögelmann. 20 lht.

Kirjawastused.

Willu. Siiga labane — iiflik! Ei lähe. Kirjutage ühiskondlikelt elust, kooperatiif-dest, noorte tööst jne.

A. Männil. Zeie asundusest saime Le-nini mälestuspäewa läbiwiimise kirjelduse waremalt. Ei ilmu.

Gilane börse:

Reffkassa kohustused	märtsiks	99 ⁷ / ₈ tshern-
	aprilliks	98 ¹ / ₂ „
	juuniks	96 ¹ / ₂ „
Raefterlingid	9 rbl.	30 kop.
Dollariid	1 r.	94 ¹ / ₄ „
Brantfufe frangid	10 „	50 „
Rootsi kroonid	51 „	87 ¹ / ₂ „
Soome margad	4 „	87 ¹ / ₂ „
Talupoja laen	—	90 „
1 wõidulaen	2 rbl.	90 kop.

Teadaanded.

Rahwapidusid korraldawa komisjoni hä-roo teatab alamkomisjonide organifaatori-tele, et fõit alamkomisjonid kuni 15. weebr. omad eestawad lõpufult kofku seadma pea-wad ja 17. weebr. kella 8 õht. Haridusmaja-ärapeetawa korraldawa komisjoni üldtoos-olekule kinnitamifeks ette panema.

Korrald. kom. büroo.

Rahwapidusid korraldawa komisjoni hä-roo teatab seega, et korraldawa komisjoni üldtoosolek 17. weebr. kell 8 õhtul Haridus-majas ära peetakse.

Päewaford: 1) Rahwapidude eestawa lõpufult kinnitamine, 2) pidude aja kindlat-s-määramine, 3) majandus-tehnillise komis-sjoni moodustamine ja 4) jooksawad asjad. Korrald. kom. büroo.

— Reedel, 6. weebuariat kell 8 õhtul on Haridusmaja naistõõliste ja koduste perenaiste ringi asutamise koosolek. Oja-wõtma kutsutakse fõit Haridusmaja klubi naistõõlijed ja kodused perenaifed. Juhatus.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Reedel, 6. weebr.

kell 8 „Wõbus talupoeg“.

Pühapäeval, 8. weebuariat kella 11—12¹/₂ Häälepaneku kurjus.

„1/2—1/2 Nütmika kurjus.“

Wast. instruktorganifaator.

Täna teatrites:

Aladeem. riiklik ooperi ja baleti teater „Демон“.

Aladeemiline riiklik drama teater „Изгнание блудного беса“.

Aladeemil. riiklik wäike ooperi teater „Авантюрист“.

Riiklik suur draamateater

„Сауга двух господ“.

Rahwamaja

„Разбойники“.

Teater „Юных Зрителей“.

„Похититель огня“.

Muufikaline komöödia

„Марица“.

Pasfash

„Шалая бабенка“.

Wastutaw toimetaja: A. Treusfeldt.

Wäljaandja: Cesti kirjastuse ühifus

Sm. W. Kingissipa nimeline Cesti töõliste Haridusmaja.

Laupäeval, 7. weebr. ja pühapäeval 8. weebr.

Tõbus talupoeg

B. Leoni operette 3 waatuses. Leo Halli muufika. Näitejuht A. Seljaf. Lõputus

kollektiifsed mängud.

Sümfoonia orkester.

Wahetegadel muufika.

Alguis laupäeval kell 8¹/₂, pühä-päeval kell 8 õhtul.

Piletite hinnad: 150, 100, 75 ja 50 f.

Sm. W. Kingissipa nimeline Cesti töõliste Haridusmaja.

Pühapäeval, 8. weebuariat

Ekstursioon

usuwestafesse muuseumi.

(Belinski uul. 16).

Kogumine Haridusmajasse kell 1¹/₂ päewal.

Osawõtt 15 kop.

Juhatus.

Zaschfendis

wõtab

„Edasi“, „Säde“ ja „Drafe“ pääl tellimifid wastu komisjoni fuf. Liit

Sõjawäe haigemaja, Puschkini uul., kella 6—10 õhtul.

Lõõta Cesti asunduses

Luuga kr., wõtab „Edasi“ pääl tellimifid wastu

fm. M. Wiljon.

Woltshinski asunduses

Luuga kreifis ja ümbruskonnas wõtab „Edasi“ pääl tellimifid wastu kooliõpetaja

fm. R. Koomits.

Kroonlinnas

wõtab „Edasi“ tellimifid wastu fm. Gwel.

Бюро союзов, Ленинская 51

Titopeja asunduses

wõtab „Edasi“, „Drafe“ ja „Säde“ pääl tellimifid wastu

Aleksander Kask.

Lofitsja wallas

Dudowa kreifis

wõtab

„Edasi“

pääl tellimifid wastu wastutaw walla organifaator

fm. Kõõde

Majalehti wõib tellida ka järe-l-matku pääl.

Kusneltski haigemaja

Kusneltski haigemaja, Kustnetf-nõi, 7, te-lef. 180—52. Wastuwõtm. töiftides spetsi-fu profeforite ja asfistide poolt kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Wälifed wõo-bid (naistehaigufed ja fümmitamine). Ras-tejalsete fufult. Huumatel met. järeloas-tamine ja terawia

Stäilis 606 tripper

Suguwõimetus masf, ja elektrif, ham-barstun. ja fufult

hamb. Arstide kutsum. kodu.

Dr. Grünberg

Wostanije (end. Snamensk.) uul.

nr. 2, 25. Oktobr-

wõte iga päew kella 9—12 h.m. a kella

4—8 õhtul; naistehaigufete eraldi.

Praeguajaja arstimisabinõud.

Sifilis (914) ja tripper (terawat. ja

kuuri) krooniline). Enguorgaanide igafülgne arstimine.

Trihaigemaja, fsemise, naiste-fümmitamife, lõike-, hamba-, kurgu-, kõrwa-, nina- ja fuguhaigufed.

Sifilis (606—914), tripper.

Wastuwõtte tunnifd erialadel hom. f. 9

kuni õh. f. 9 3. Junli (end. Sadowaja)

uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31

ja 163-32.

Wil. welster-ammaemand

S. N. Wittun - Kofpatowa uendas

wastuwõtmifid: nõuanded ja abi ras-tejalsetele, fümmitajatele, naistehaigu-fed. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht.

Kroitskaja 11, fuf. 7. Sifisekaf pa-raadufest.